KOBIETA W DOMU I SALONIE

-GAZETA PORANNA SWOIM CZYTELNICZKOM-

Nr. 20. Dodatek tygodniowy do Nr. 7551 z dnia 25. września 1925.

Pod redakcją JANINY PELEŃSKIEJ.

POGADANKA.

Lwów, 24. września.

Ostatnim razem potrąciliśmy o temat rozmów między kobietami... Warto naprawdę zastanowić się trochę nad tym tematem, o czem kobiety mówią, kiedy mogą być zupełnie sans gene, bez krytycznej kontroli drugiego rodzaju.

Bo niech będzie jak chce, nie ulega wątpliwości, że tak kobieta wobec mężczyzny, jak na odwrót mężczyzna wobec kobiety nigdy nie mogą wyzbyć się pewnej, choćby nieświadomej i mimowolnej pozy, nigdy zupełnie nie wychodzą z roli, nie odkładają maski...

Przyznam się Wam moje Panie szczerze, że tu i ówdzie bawiłam się w rzecz brzydkie miano noszącą. Będąc w towarzystwie kobiecem, odosobniałam się duchowo od zebrania, stawałam, że tak powiem, na uboczu i... co tu bawić się w ogródki — szpiegowałam Was...

Patrzyłam na twarze obecnych śledziłam na nich grę uczuć, miarę zainteresowań...

I wiecie co zaobserwowałam?

O ile w towarzystwie znajdowała się jakaś społeczniczka, zaczynało się od kwestji poważnej, aktualnej, obchodzącej ogół...

Twarze zebranych nastrajały się uroczyście, ale z poza tej uroczystości przebijała niedwuznacznie nuda...

Zastrzegam się, że nie mówię o organizacjach, w których gromadzą się same tylko osoby, mające wytknięte cele i programy, ale o zwykłych towarzyskich umyślnych lub przypadkowych zebraniach kobiecych.

Padało słówko tu i tam, zwłaszcza gdy wśród obecnych znajdowały się panie, które winne coś swojej opinji kobiety nowoczesnej, inteligentnej i uspołecznionej...

Ale po pewnym czasie temat społeczny schodził z repertuaru... Niedłużej i nie z większem powodzeniem utrzymywał się na niem temat literacki, czy też z dziedziny sztuki...

I dziwna, te same kobiety, które w towarzystwie mężczyzn umiały o tych tematach mówić długo i zajmująco, zdobywać się nawet na oryginalne poglądy... tu ograniczały się do krótkich, lakonicznych uwag, rzuconych jakby od niechcenia, do jakiegoś banalnego ogólnikowego frazesu, jakby przed tem audytorjum nie warto im było rozsiewać skrzących brylantów swego intellektu...

Aż kiedy któraś śmielszej natury potrąciła o kwestję mody, wspomniała coś o najnowszych kapeluszach, o materjałach na wystawach sklepowych... w towarzystwie zachodziła dziwna metamorfoza... Wzrok się ożywiał, cała fizjognomja rozjaśniała się i odprężała, jakby z niej ktoś zdjął niewidzialny ucisk...

Nie było jednej z pań, młodszej czy starszej, którąby nie miała teraz coś ciekawego do powiedzenia.

I teraz okazało się, że jedna z pań ma właśnie przy sobie próbkę materjału na kostjum, który dała sobie uszyć u krawczyni... Następowało gremjalne oglądanie, pytanie o cenę, kwestja krawczyń występowała na tapet... zaczynały się narzekania na drożyznę fasonów, robotę, od igły, na zdzierstwo za dodatki... Lecz już z drugiej strony sunęła do ataku, opozycja...

— Ale, bo któżby dawał się obdzierać pierwszorzędnym firmom... Jest mnóstwo krawczyń nierenomowanych, które za psie pieniądze wspaniale szyją... Inne panie zalecały branie krawczyni do domu... a były i takie, które szczyciły się, że same szyją swoją garderobę... — Zwolenniczki pierwszorzędnych firm broniły swojej tezy ledwie dostrzegalną wyniosłością i poczuciem swej wyższości, damy praktyczne nawzajem z wyrazem dumy patrzyły na te nieporadne lale... Zaczynało się poza słowami pełnemi uprzejmości i serdeczności nawet, milczące przewartościowywanie się ,wzajemne, połączone z miłem łaskotaniem własnej próżności... mogącem się wyrazić w tej faryzejskiej modlitwie: — dziękuję Ci Panie Boże, że nie jestem jako ta tam...

Bo wiecie Panie, jaką syntezę wyprowadziłam z tego mojego szpiegowskiego podpatrzenia kobiet między sobą?

— Oto, że charakterystyką tego stosunku jest jakieś najczęściej nieuświadomione lekceważenie się wzajemne, że owo niedocenianie kobiety przez mężczyznę odbiło się i na naszej psychice i że my również w głębi własnej istoty myślimy sobie: — e, cóż tam kobieta!

I dlatego ta, która sama jest myśląca i inteligentna, która zajmuje się problemami poważnymi i z mężczyznami omawia je nietylko dla blichtru lub kokieterji, ale z rzeczywistem zainteresowaniem, nie ma satysfakcji poruszać tych tematów w towarzystwie czysto kobiecem.

Z dziedziny mody.

KAPELUSZE JESIENNE.

Lwów, 24. września.

Jeszcze nigdy dotychczas nie widziano takiej rozmaitości w kapeluszach, jak w sezonie obecnym. Zarówno materjał, jak forma, wielkość i przybranie kapelusza przedstawiają się jako nieskończoność możliwości. Jakkolwiek dominantą mody obecnej są kapelusze o wielkich, fantastycznych rondach, a z materjału szczególniejszem uprzywilejowaniem cieszy się aksamit, to jednak nie można powiedzieć, że tylko takie kapelusze są modne.

Przeciwnie równymi fakorami królowej mody cieszą się także kapelusze średnie, jak niemniej zupełnie małe, o ledwie widocznym rondku. Co do materjału, to mogą być poza aksamitem użyte także wszelkiego rodzaju pilśnie, dywtyny, brokaty, krepy jedwabne itp.

Niemniej na pierwszym planie pozostaje aksamit, zarówno jako kapelusz do codziennego wyjścia, jak też strojny teatralny.

A w głównym genre aksamitu ileż zachodzi odmian i gatunków: Obok solidnego aksamitu matowego, ogromnem powodzeniem cieszą się połyskliwe aksamity prasowane, velours chiffon, jakoteż zbliżony do aksamitu mięki puszysty pilśń, zwany tussor, nadający się szczególniej na kapelusze średniej wielkości.

W kapeluszach dużych najmodniejsze są formy wysoko podpinane z przodu lub z boków, co czyni je bardzo twarzowemi. Szczególniej dla kobiet w niebezpiecznym wieku taki kapelusz, podgięty fantazyjnie i mogący podkreślać wdzięk, a zacierać dyskretnie wady oblicza, jest niezwykle pożądaną nowością. Małe kapelusiki poprzedniego sezonu bowiem za mało uwzględniały indywidualność fizjognomji i choć może wyglądały „młodo“, to często to wrażenie było zbyt przelotne — wystarczało tylko na pierwszy rzut oka.

Łaskawa pani — Moda, pozwala jednak zwolenniczkom małego kape-

ELEGANCKI KAPELUSZ

z cylindrowego aksamitu, podgięty z przodu z przeciągniętem fantazyjnem piórem.

lusika na hołdowanie mu w dalszym ciągu, z małemi odmianami w konfekcji. O ile duże kapelusze przeważnie mało tylko są przymarszczane, a chętnie obciąga się ronda gładko, nadając im przez odpowiednie podciągnięcie fantastyczne zgięcie i podpięcia, o tyle średnie i małe kapelusze z aksamitu winne być przymar-

KAPELUSZ Z CEGLASTEGO AKSAMITU

z modnem rondkiem dzwonowem.

szczone — „bouillonė“. Przez takie marszczenie przeciąga się pierścionki. Dla takich kapeluszy, których kokardę podtrzymywać będzie kosztowny pierścionek, sprawa zostawiania ich, np. w szatni w teatrze, będzie dość ryzykowna i skomplikowana. Cały szyk tych kapeluszy polega jeszcze i

SUKNIA Z CREPE SATINE
koloru poziomkowego z wysoko zapinanym kołnierzykiem w formie riuszy. Stosowny do koloru sukni aksamitny przymarszczany kapelusz.

na tem, że sam kapelusik jest bardzo skromny i tani, a przez spięcie jakiejś niewinnej kokardki małym pierścioneikm z brylancikiem o kilku karatach, koszt jego podnieść się może zupełnie nieobliczalnie.

Jest więc duża oszczędność, gdyż wystarczy tylko mieć jakiś ładny pierścionek, do którego z łatwością można dobierać kapelusz. Brylant nadaje się najlepiej, bo wtedy nie trzeba się krępować w doborze kolorów aksamitu, co byłoby koniecznem w razie posiadania szafiru lub szmaragdu.

Również bardzo modne jest spinanie podpięcia kapelusza ładną strzałką lub szpilką. Pozatem widzi się wstążki, rajery, kwiaty, fantazyjne pióra i egretki... Ale jakiekolwiek jest to przybranie, powinno ono trzymać się w nader dyskretnych granicach, żeby nie robić wrażenia przeładowania. **Nina.**

korzystnie wpływa na porost włosów, dokładne szczotkowanie włosów oczyszcza je z kurzu i nieczystości, które z powietrza dostają się na włosy. To też dokładne szczotkowanie włosów rano i wieczór należy do najważniejszych zabiegów hygjenicznych w pielęgnowaniu włosów. Tak szczotki jak grzebienia nie należy przyciskać jednak zbyt silnie.

Natomiast mylnym jest pogląd, wyznawany przez niektórych, że dokładne szczotkowanie zastąpić może mycie głowy i że to ostatnie źle nawet wpływa na włosy. Jest to krancowość, równie mylna jak wyznawana przez innych metoda ciągłego mycia głowy. O ile w tym drugim wypadku szkodzi się porostowi przez odbieranie włosom potrzebnego im tłuszczu, o tyle w pierwszym razie cząstki mineralne i roślinne, osadzające się na włosach z powietrza, łącząc się potem z tłuszczem, zatykają pory i utrudniają transpirację skóry, wskutek czego pot i tłuszcz nie mogąc wydostać się na zewnątrz, ugniatają cebulki włosowe i powodują chorzenie włosów i skóry.

Zapobiega temu mycie głowy miękką wodą i dobrem mydłem.

Zabieg ten u dzieci do lat 10 towicza. Zabieg ten u dzieci do lat 10 zupełnie wystarcza. U chłopców można myć głowę co drugi, a nawet co dzień — u dziewczynek, jeśli włosy są długie, nie należy myć głowy częściej, jak raz na tydzień, gdyż długie włosy chronią dostatecznie skórę, zaś wskutek zbyt częstego mycia, włosy dłuższe łamią się i rozszczepiają na końcach.

Używanie do mycia głowy dzieci do lat 10 miękiej wody i mydła jest wystarczające i niema potrzeby stosowania innych środków. Co najwyżej można przy myciu użyć także żółtka z jaja, co bardzo miękczy włosy i nadaje im elastyczność. **Alfa.**

Z kobiecego ruchu społecznego.

SCHRONISKO DLA KOBIET I BIURO PORAD I POŚREDNICTWA PRACY.

Lwów 24. września. Jako dzielne uzupełnienie w opiece nad kobietami, obok „Misji dworcowej i Schroniska, spełnia we Lwowie doniosłe zadanie „Biuro porady i pośrednictwa pracy“, znajdujące się również w lokalu Tow. „Opieki“ przy pl. Kapitulnym l. 2.

Biuro to znajduje się obecnie pod sprężystym kierunkiem p. Kamili Majewskiej, nadto pracuje tu z wielką ofiarnością pp. Lambertowa, Klimczakowa, Longchamps, Dorożyńska i Roszkowska.

Biuro to rozwija bardzo żywą działalność w kierunku umieszczania kobiet potrzebujących posad, któremi bądź zaopiekuje się Misja dworcowa, lub też które same zgłoszą się do Schroniska lub do Biura.

Biuro udziela wedle możności posad także osobom inteligentniejszym, jednakowoż głównie pośredniczy w zakresie służby domowej. Pracująca opłaca tylko wpisowe 50 gr., chlebodawcy płacą niską taksę biurową. Miarą, jak istnienie biuro odpowiada potrzebom społeczeństwa, może być cyfra zamówień, która w r. 1924 wynosiła 2130. Posad otrzymało osób 600.

„Opieka“ jest również czynna na polu interwencji u rodzin powaśnionych lub zbiegłych kobiet, stara się niemniej o nawrócenie na drogę poprawy kobiet upadłych. Wiele nagich i bosych, wyciągniętych z nędzy ulicznej, ubiera się i odsyła do domu poprawy.

W związku z tą akcją zawiązał się osobny oddział „Opieki nad więźniarkami“, który ma za zadanie otoczenie opieką kobiet młodych, opuszczających więzienie. Po porozumieniu się z zarządem więzienia dla bliższego poznania więźniarek i za ich zgodą, umieszcza się je w zakładach poprawczych w Lackiem i Kruchelu.

W zakres „Opieki“ wchodzi również udzielanie pożyczek pieniężnych, bezprocentowych i bezterminowych i bezpłatne wypożyczanie mieszkańcom „Opieki“ książek z miejscowej biblioteki.

Tak przedstawia się dotychczasowy zakres działania i stan „Opieki nad kobietami“ we Lwowie. **J. P.**

Z hygjeny i pielęgnowania urody.

O PIELĘGNOWANIU WŁOSÓW.

Lwów 24. września. Wraz z wyjściem z wieku niemowlęcego dziecko potrzebuje zmiany zabiegów około pielęgnacji jego uwłosienia. Główka nie jest już tak delikatna, jak w pierwszym okresie, czaszka się wzmocniła i zrosła, tak, że niema obawy uszkodzenia jej silniejszym cokolwiek naciskiem, a i skóra na głowie jest już hartowniejsza. Do tych zmienionych warunków fizjologicznych należy dostosować postępowanie. Nie wystarcza już do czesania głowy dziecka miękka szczoteczka, lecz trzeba ją zastąpić szczotką twardą oraz grzebieniem.

Jak już wspomniałam w poprzednim artykule, dzieci do lat 10, a nawet 14 ulegają bardzo łatwo zakażeniu skóry na głowie grzybkami chorobotwórczymi. Najczęściej występuje u dzieci tak zwany „liszaj strzygący“, który dosięga do cebulek włosowych i niszczy komóreczki włosowe, które powodują odnawianie i rośnięcie włosów. Następstwem tej choroby jest ogałacanie głowy z włosów tak zwanymi „pleszami“, to jest plackami łysemi, występującymi wśród uwłosienia. Takie plesze mogą trwać przez lat kilka, a choć z podrastaniem dziecka z czasem znikają, jednak na ich miejscu nigdy już nie porasta włos silny i bujny. Również na zarażenie się grzybkiem woszczynowym, czyli tak zwanym pospolicie parchem są dzieci bardzo wrażliwe, jak niemniej na zawszawienie. Choroby te udzielają się łatwo dzieciom w szkole, a jedyną ochroną przeciw nim jest utrzymywanie głowy dziecka w nienagannej czystości.

Ważnym warunkiem, o którym zapominać nie można, jest, aby dziecko miało własne swe przybory do czesania, a więc grzebień i szczotkę, jak też ręcznik do wycierania głowy po umyciu. Szczególniej usilnie na to trzeba kłaść nacisk, jeśli dzieci oddaje się do zakładu.

Włosy dziecka trzeba czesać codzień bardzo starannie szczotką i grzebieniem. Czesanie grzebieniem ma na celu masaż skóry, który bardzo

Rady i wskazówki gospodarcze.

POMIDORY W SZLAFROKACH.

Z grysiku, mleka, jaj z dodatkiem soli, pieprzu i tartego sera szwajcarskiego zrobić rzadkie, papkowate ciasto. Pomidory pokrajać w płatki, posolić jeszcze nieco i umaczać po obu stronach w cieście, poczem piec na dobrze posmarowanej tłuszczem patelni na kolor złoto-brunatny. Można podawać jako osobną potrawę, a także jako dodatek do rostbefu lub filetów.

*

POTRAWA Z GRZYBÓW I POMIDORÓW.

Pół kg. podpinek oczyścić i opłukać starannie, poczem drobno posiekać. Średniej wielkości cebulę udusić w łyżce masła, wsypać do tego posiekane grzybki, posolić i popieprzyć, zalać rosołem lub wodą i gotować przez kwadrans na wolnym ogniu, nakoniec dodaje się siekanej zielonej pietruszki i tyle mąki, żeby się utworzyło rodzaj ciasta. 1 kg. wielkich pomidorów przyrządzić w następujący sposób: podcinać główki, tak, żeby tworzyły rodzaj pokrywki, wybrać ze środka sok i ziarnka, poczem napełnić pomidory ciepłą jeszcze masą. Pokładać faszerowane pomidory gęsto w ryneczce, ponakrywać wierzchami odciętymi i dusić z masłem i cebulką przez 15 minut, dolewając sokiem z pomidorów. Duże, ładne grzyby pokrajać w plastry, umaczać jak kotlety w jaju i bułeczce, posolić i popieprzyć i usmarzyć na maśle. Tymi kotletami grzybowymi ubiera się na półmisku dokoła feszerowane pomidory. Podaje się z sosem buljonowym i grzankami.

*

INNA POTRAWA Z GRZYBÓW.

Ugotowane i w maśle lub smalcu wysmarzone kartofle oraz udęstowane grzyby nakłada się gorace warstwami do wysmarowanego tłuszczem rondla i zalewa się sosem z 2 do 3 żółtek rozbitych w 1/8 l. śmietany. Rondel wstawia się do rury, aby żółtka się zaciągły, nie powinny jednak zupełnie stwardnieć. Podaje się na stół w rondlu, owiniętym w serwetę.

Z zagranicy.

Walka o pielęgnowanie urody.

We Wiedniu mogą fryzjerzy wykonywać wszelkie zabiegi leczniczo-kosmetyczne. — Ekspedjowanie pacjentek na tamten świat.

Wiedeń, we wrześniu. (jp.). Wielką burzę w tutejszym świecie lekarskim, zwłaszcza wśród dermatologów wywołało rozstrzygnięcie wiedeńskiego magistratu, odnoszące się do uprawnień prowadzenia tak zwanych „salonów piękności“.

Magistrat uznał mianowicie, że **wykonywanie zabiegów, dotyczących pielęgnowania urody, a więc masaże, kosmetyka itd. należą do zakresu czynności zawodowych fryzjerskich.**

Przeciwko temu rozporządzeniu występują ostro lekarze, zarówno broniąc swoich **interesów zawodowych jak i interesu publiczności.**

Walka toczy się również na łamach dzienników, a lekarze przytaczają jaskrawe przykłady, że takie „pielęgnowanie urody“ **wygląda w rękach fryzjera laika jak oddanie brzytwy w ręce szaleńca.**

I tak niedawno pewna pani udała się do takiego salonu piękności celem **usunięcia zaczerwienienia policzków**, które nagle wystąpiło z niewiadomego powodu.

Fryzjer zastosował bez wahania masaż, oraz okłady z jakiegoś płynu, co wywołało u pacjentki silne zawroty głowy. Po kilku dniach „leczenia“ stan pacjentki stał się groźny, a przywołany lekarz stwierdził, że **chora miała róże, a fryzjerskie zabiegi lecznicze oddziałały tak fatalnie, że z trudem udało się uratować ją od śmierci.**

Wypadki podobne nie są sporadyczne, dlatego wiedeńska Izba lekarska i urząd zdrowia zwróciły się przeciw temu skandalicznemu zarządzeniu magistratu, dającemu placet na fuszerkę lekarską.